

УДК 159.922-026.39 (043.2)

Бугайчук І.А., Садовська В.К.
Національний авіаційний університет, Київ

МАНІПУЛЯЦІЯ ЯК ШЛЯХ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ

Маніпуляція – це психологічний вплив, що застосовується суб'єктом над об'єктом, термін “маніпуляція” у перекладі з латині означає «управляти». Суб'єктом-маніпулятором є ініціатор, який спеціально використовує певні дії над іншою людиною чи групою людей для досягнення своїх цілей. Зазвичай маніпуляторам притаманні такі риси характеру як: активність, винахідливість, ініціативність, мудрість, настирливість, далекоглядність, строгість, самостійність, емоційність, впертість та авторитет серед інших. Відповідно, об'єктом вважається той, хто піддається цьому впливу. Люди, які піддаються маніпуляції наділені довірливістю, безвольністю, відкритістю, завзятістю, пасивністю, слабкістю, поступливістю та почуттям обов'язку.

У кожному з нас живе маніпулятор, але не кожен може правильно цим користуватися. Метою вважається контролювання дій, слів, поведінки і вчинків людини, підкорення мислення та підсвідомості, зміну думок. Маніпулювання свідомістю має здійснюватися потайки шляхом надання таких знаків, що людина сама підходить до думки, що це дійсно їй потрібно і що це саме її власна думка, хоча насправді це не так.

Маніпулювання відбувається шляхом контролю, і, в більшості випадків, маніпуляторами є люди, що займають високі посади. Лідери – це особи, які як правило пройшли весь тернистий шлях до успіху самостійно. Вони комунікативні і добре розуміються у людях, адже усі перипетії життя відчували на собі, і тепер розуміють, як краще подати людині дану інформацію для того, щоб його зрозуміли саме так, як це потрібно. Успіх маніпуляції повністю залежить від встановленого контакту, її можна використовувати як спосіб досягнення спільної мети і користі для всього колективу, а не лише заради своєї вигоди.

Маніпуляція здійснюється за допомогою різних способів, таких як: шантаж, тиск, мовні техніки, маніпуляція почуттями та почуттям провини. Кожна копійка має дві сторони, і маніпуляцію умовно можна поділити на позитивну та негативну: позитивна – заради загального блага; негативна – здійснення прийомів маніпуляції задля своєї користі. Тому не варто сприймати маніпуляцію за стереотип як щось погане.

*Науковий керівник: Хоменко-Семенова Л.О.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 656.7.071.1:378:159.9 (043.2)

Вишпольська А.О.
Національний авіаційний університет, Київ

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЛЬОТЧИКІВ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Психологічна підготовленість льотного складу до виконання професійних обов'язків є надзвичайно важливою. Для екіпажу звичні вильоти кожного дня є

стресогенними чинниками психологічного та морального стресу, тому впровадження психологічного навчання сприяє формуванню в них таких якостей, як емоційна та волява витривалість, твердий погляд на речі, ознайомлює з психічними й фізіологічними характеристиками здійснення різних завдань.

Професійна психологічна підготовка ставить перед собою завдання ознайомити льотчиків з дією можливих екстремальних умов польоту та сформувати психічні та фізіологічні механізми, що збільшують та посилюють стійкість організму до зовнішніх та внутрішніх стрес факторів, таких як: швидкі та різкі зміни обстановки, несприятливі погодні умови, внутрішня дезадаптація, тривога та втома тощо. Отримуючи психологічні знання екіпаж навчається заходам направленим на стрімке поновлення здатності до активної діяльності в умовах, що викликають напругу, та заходам профілактики виснаженню [1].

Психологічна підготовка є необхідним компонентом, умовою для якісної професійної підготовки кваліфікованих спеціалістів повітряного екіпажу. Організація психологічної підготовки розвиває швидкість реагування та просторового орієнтування льотчиків, навчає правильно розподіляти увагу та витримувати емоційну напругу. Це сприяє досягненню високої якості льотної підготовки, оптимальних взаємостосунків між працівниками екіпажу на борту та психологічної адаптації до нових умов праці [4].

Авіаційні комплекси висувають значні вимоги до моральних, психологічних і професійних рис льотчиків та спеціалістів, які займаються обслуговуванням та забезпеченням польотів. Під час освоєння дисциплін психологічного спрямування даються великі перспективи для виховання волевьох якостей, організованості та адекватного сприйняття ситуації. Саме у процесі психологічної підготовки повітряного екіпажу відточується значний спектр морально-психологічних якостей, відбувається підтримання і розвиток у пілотів внутрішньої мотивації [3].

Цільова психологічна підготовка проводиться задля активізації льотчиків, швидкої мобілізації та адаптації психічних процесів до умов виконання конкретних робочих завдань, становлення своєрідного психологічного образу запланованого польоту. Такий різновид психологічної підготовки проводиться з урахуванням психологічних особливостей особистості пілотів та умов виконання польотів у конкретній ситуації. Особливий психологічний супровід роботи льотчиків має за мету підтримання у них бойової активності, вироблення якостей стресостійкості, раціонального використання короткочасних відпочинків, вироблення навичок саморегуляції та усунення перенапруження, постстресового стану. Він надає можливість виконання організації роботи психологічної реабілітації, контролю за ступенем втомлюваності особового складу. Психологічна підготовка надає можливість безперервного аналізу динаміки морально-психологічного стану особистості, прогнозування подальшого розвитку, розробки ефективних заходів, щодо попередження деструктивних індивідуальних і групових психічних явищ. [2;3]

Отже, забезпечити ефективність психологічної готовності льотчиків стає можливим за умови розробки цілеспрямованої підготовки особового складу працівників. З метою формування потрібних, особливо важливих рис пілотів, таких як впевненість, ініціативність, зібраність та уважність, здатності до управління своїми психоемоційними станами за будь-яких умов, на нашу думку, доцільним є

проведення тренінгів саморегуляції та самоконтролю за яких льотчики мають змогу покращувати емоційно-вольову стійкість, оволодіти прийомами подолання негативних впливів стресових факторів польоту та навичками релаксації та ауторегуляції для зняття тривоги та внутрішньої напруги.

Список літератури

1. Бодров В.А. Психологічний відбір льотчиків і космонавтів. – М.: Наука, 1984. – 264 с.
2. Ворона А.А. Теорія і практика психологічного забезпечення льотної праці / А. А. Ворона, Д. В. Гандер, В. А. Пономаренко. – М.: Військове видавництво, 2003. – 278 с.
3. Гандер Д.В. Психолого-педагогічні проблеми навчання льотчиків/ Д. В. Гандер // Вісник МАКЧАК – М., 1998. – № 1. – 38 с.
4. Покровський Б.Л. Психологічний відбір курсантів до льотних училищ // Військово-медичний журнал. – 1962. – №10. – 56 с.

*Науковий керівник: Ільїна Т.В.,
ст. викладач*

УДК 304.3:159.923«71» (043.2)

Волошина О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

«АДАПТАЦІЯ» ВІЛЬНИХ СТОСУНКІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сучасне суспільство стрімкими темпами прагне до спрощення форм співжиття один з одним. Зокрема молоде покоління звертається до такого виду відносин як вільні стосунки. Так як його представники прагнуть залишитися незалежними у своїх діях та вчинках, то це один зі способів досягнення поставленої мети. Проте не всі погоджуються та приймають вільні стосунки, є запереклі противники даного явища.

Вільні стосунки – це вид взаємин, учасники яких хочуть бути разом, але при цьому згодні на немоногамні відносини. Таким чином, учасники вільних стосунків допускають романтичні, сексуальні або інші відносини з третіми особами [1]. Зазвичай ініціаторами цього виступають чоловіки, проте за словами американського психолога Зоуї Штрімпель, таку свободу дій вони прагнуть лише для себе, стосовно ж своїх половинок, то більшість хоче бачити поряд з собою жінку, яка зберігає «лебедину вірність».

На сьогоднішній день дослідження показують, що 5 із 40 опитаних респондентів перебувають у вільних відносинах. Переважно це особи юнацького віку та періоду ранньої дорослості. Також цікавим став той факт, що в порівнянні з юнаками, люди періоду середньої дорослості більш позитивно ставляться до такого виду взаємин. В той час як прихильність молоді становить 48%, відсоток інших складає 75%. На цей показник найбільш вагомий вплив має наявність знайомих чи друзів, які знаходяться у вільних стосунках. Всі опитані періоду середньої дорослості вказали, що знайомі з такими людьми, серед юнаків же – лише 28%.

Варто зазначити, що ще однією умовою, яка впливає на ставлення суспільства до вільних стосунків, є демографія населення. Швидкий процес урбанізації сприяє формуванню позитивної думки. Проведене дослідження вказує на те, що